

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1 — Din

LETO 1937

APRIL

ŠTEV. 4

Zakrajšek Viktor:

V cerkvi

Mnogo sem vam že pisal o svoji fari v Janjevu na Kosovem polju. Danes pa naj vam opišem, kakšen red imamo tu v cerkvi.

Prvo, kar pade v oči, je to, da je precej prostorna cerkev vsako nedeljo in vsak praznik dopoldne in popoldne polna. Ne samo ženske, tudi moški redno prihajajo v cerkev. Le majhen je odstotek onih, ki bi redno opuščali nedeljsko dolžnost. Četudi so nekateri po več let od doma in pridejo med razne ljudi, ko se vrnejo domov, redno prihajajo v cerkev in opravijo vsaj velikonočno dolžnost, če večkrat ne pristopijo k obhajilni mizi.

Čudno je pa to, da so obratno kot pri vas ženske na desni, a moški na levi strani v cerkvi in tudi zakristija je na levi strani. Moški pa ne ostajajo po kotih, ampak zasedejo polovico cerkve prav gori do oltarja: pred cerkvijo pa med službo božjo nihče ne stoji, razen poleti žene z malimi otroci, da v cerkvi ne jokajo. V tem oziru imajo pregorečo in ne prav lepo navado, da donašajo male otroke v cerkev, ki delajo med mašo nered in se moram večkrat zaradi tega jeziti. V splošnem so pa moški v cerkvi mirnejši kot ženske, ki prav rade tiščijo glave skupaj in klepetajo. Kako je pa na koru in na stopnicah, ki vodijo na kor, pa ne bom opisoval: kar v Tržiču pogledajte, pa boste dobili isto sliko — tam namreč neolikanci povsod prodajajo svojo lahkomišelnost.

Mnogi župniki imajo velike težave s sedeži, a marsikatera cerkev ima pa tudi lepe dohodke od cerkvenih sedežev. Tu ni ne enega ne drugega. Tukajšnja cerkev je dobila cerkvene klopi šele pred dobrimi desetimi leti. Prej je bila brez njih. Tudi danes se nihče posebno ne bori zanje. Če bi pa zahteval, da bi

plačali od njih odškodnino, bi najbrž ostale napol prazne. Narod je namreč po večini navajen še sedeti na tleh po »turško« in tako so sedeli tudi v cerkvi. Ženske še sedaj prineso s seboj mal kosček doma izdelane preproge, jo pogrnejo po tleh in sedejo tesno ena poleg druge. Ko se obrnem po cerkvi, vidim samo glavo pri glavi. Še celo mnogi moški rajši tako sedijo kot pa v klopi, zlasti starejši.

Omeniti moram še eno posebnost, ki mi zelo ugaja. V cerkvi glasno molijo in pojejo samo moški. Že večkrat sem naganjal ženske, naj se oglasijo, pa nimam uspeha — pač stara navada. In ljudsko petje je tu tudi že stara navada, pa ne samo pri ljudskih pobožnostih, ampak tudi pri petih latinskih mašah. »Gloria«, »Credo« itd. poje vsa cerkev — seveda moška stran. Meni je posebno všeč, da pojejo litanije sami in jaz samo klečim pri oltarju. Tudi pri pogrebih pojejo ljudje sami psalm »Usmili se me« in enako »Libera me« v cerkvi. Pa ne poje samo eden ali dva, ampak kar vsi. Seveda ni petje prvovrstno, posebno še, ker nimamo organista, a ljudsko pobožnost pa le dviga in narod nekako sam od sebe sodeluje pri službi božji.

Če primerjam tržiško faro z janjevsko, moram reči, da tržiška v marsičem prednjači: so pa stvari, ki me kot župnika vesele in ki bi bile lahko tudi sicer vernim Tržičanom za zgled.

Kdor ljubi Jezusa, mora tudi vedeti, da mora biti molitev: Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umrjem, Jezus, tvoj sem živ in mrtev — ne samo na ustnicah, temveč tudi v vsakdanjem, resničnem življenju, ko je treba malo ne vsak dan vzeti križ na ramena in ga nositi za Njim.

I. G.

Pilatov grob

(Švicarska legenda. — Konec.)

»Pilat, spoznal si me. Jaz sem židovski vojak, bivši vratar v tvoji hiši. Večkrat sem bil na straži pri vratih, pa tudi tisti dan, ko so Židje vlekli obsojenega Krista skozi vrata. Mislil sem, da je to velik hudodelec ter da je zaslužil smrtno obsodbo. Hotel sem izvršiti tvojo voljo, pa sem ga udaril in rekel zaničljivo: 'Brže pojdi, kralj! Kaj hodiš tako počasi?' A On me je blago pogledal. Nikdar ne pozabim tega tužnega pogleda. In tiho, prav tiho mi je rekel: 'Jaz grem, ti boš pa čakal tako dolgo na zemlji, dokler se ne povrnem.'

Začutil sem, da je neka nepoznana notranja moč zavládala mojim nogam in odšel sem. Dolgo, dolgo sem hodil brez odmora. Pa še hodim, samo ne vem — kam. Ah Pilat, Pilat, ko bi ti šel z menoj, bi se lahko naslonil na tvoje rame in občutil bi blagost kratkega počitka.

»Ah, jaz ne morem dalje«, zastoče Pilat, »noge me ne morejo več nositi.«

»A jaz? Ali nisva oba obsojena?« Pilat je padel na tla. Večni Žid ga je hotel vzdigniti ali grozna moč, ki je bila v njem, ga je pognala naprej in Pilatu je odleglo, ko je neki neviden, skrivnosten veter odnesel od njega to prikazen. Večni Žid je izginil v zori novega dneva.

Od tedaj je Pilata obšla vsakokrat groza, ko se je zamračilo in je pomislil, da bi se mogel srečati z večnim potnikom. Zato je prenočeval brez spanja. Če se mu je podnevi približal kak potnik, se je Pilat zelo prestrašil in se je skril za kak grm. Velikih mest se je izogibal. Hodil je po selih in skrival se je pred ljudmi, kakor ubijalec, ki se boji osvete.

Z velikim naporom je dospel v Rim, ki se je pojavil pred njim kot nekako čudo — in prevzela ga je neka mučna radost. Pa tudi to ni dolgo trajalo. Zopet so ga napadle prejšnje težave, katere so mu stiskale srce — podobno oni trnjevi kroni, katero so potisnili na njegovo povelje na Jezusovo glavo ter ga potem izročili sramotni smrti. In Pilatu je zakrvavelo srce od bolečine.

Pred Pilatom je tekla motna reka Tibera, kateri se je približeval. Naenkrat se mu izviije iz prsi obupen krik. Opazil je na drugem bregu Tibere več-

nega Žida, ki ga je klical z razprostrtimi koščenimi rokami: »Pojdi z menoj!«

»S teboj ne maram iti,« reče Pilat. »Rajši umrem, nego da bi moral s teboj.«

Nato skoči v Tiberio in valovi so ga odnesli.

Malo potem se je reka razlila čez bregove. Ko je upadla, je ostalo mrtvo Pilatovo truplo na kopnem. Ljudje so ga spoznali in spravili v pristanišče reke. Tibera pa je tudi na tem mestu takoj upadla, kar je pomenilo, da voda noče dati groba v svojem krilu temu zločincu.

Oblast ni hotela pokopati Pilata v mestu zaradi bojazni, da bi s tem izzvala božjo kazen.

Povili so truplo v platno ter ga odnesli daleč čez rimske meje v prazno in mračno galsko gorovje. V visoki planini, v vodi temnega jezera leži še sedaj — mrtvec Pilat.

Vsakdo, naj bo to pastir ali potnik, se boji tega nevarnega kraja in beži čim dalje more, ker se tukaj dogajajo čudne stvari. Ako te kdaj zanese slučaj v ta tužen kraj, priporoči se svojemu angelu varhu. Pazi na to, da ne vržeš ničesar v jezero, da ne zbudiš Pilata, ki počiva na dnu vode. Dosti je samo malenkost, da se skrha sila, ki ga drži. Tedaj bi pa jezero preliło bregove in nastala bi nevihta ter ga odnesla v neznane daljave, kakor veter odnese perje, katero odpade ptici iz krila.

Pilat si je vzel življenje, ker je mislil, da ne bo več videl Križa, ki ga je preganjal s svojim sijajem. Križ pa je obsijal ves svet in ni kotička na zemlji, ki ne bi pričal o Njegovi božanski moči!

Poleg tega Pilat ni mogel umoriti svoje duše, katera živi in blodi pod vodo gorskega jezera ter misli vsa vznemirjena na blede Kristusovo Telo, pribito na križu na Golgati. Brez prestanka trepetá pred besedami Zveličarja: »Jaz grem, ti pa boš čakal na zemlji, dokler se ne povrnem!«

O Pilatu se trdi, da je bil rodóm iz Ponze na otoku v neapeljskem zalivu v Italiji. Profesor dr. Scheicher pa je pisal svojčas v »Korrespondenzblatt f. d. kath. Kl.«, da je bil Pilat po rodu German iz Forchheima.

J. G.:

Obisk pri Leninu

(Konec.)

Človek kot oseba mora biti potisnjen na stran. Prostost, svoboda je neumna domišljija, ki ni nič vredna in so si jo izmislili grški in nemški fantasti. Vsakega, kdor se nam protivi, bomo uničili, izrezali, kakor izrezuje kirurg bolno oteklino. Ljudska kri je najboljši gnoj, kar ga nam zamore dati narava. Pa nikar ne mislite, da sem jaz neusmiljen človek. Meni se že gnusijo tolika ubojstva, obešanja, katera se izvršujejo po mojem povelju in po moji želji. Mrzim te žrtve, mrzim pa jih ravno zato, ker me silijo, da jih ubijam. Drugače pa ne morem delati. Vse moje težnje so osredotočene v tem: da postanem upravitelj vzorne pristojne ječe, da postanem gospodar mirne in dobro upravljane temnice. Ali v vsaki, tudi v najboljše urejeni ječi se pojavljajo nemirneži, kateri so nezadovoljni ter hočejo zopet obnoviti stare običaje. Take moram brez ozira iztrebiti in pobiti. Ne morem dopuščati, da par tisoč takih ljudi postavlja v nevarnost mir in zadovoljnost milijonov. In če dobro premislimo, se bomo prepričali, da starinski način puščanja krvi ni bila slaba metoda zdravljenja. Neko posebno čuvstvo je, če je človek gospodar življenja in smrti.

Od onega časa, ko so ubili starega Boga — ne vem, da li je bilo to na Francoskem ali na Nemškem —, je človek stalnega položaja najzadovoljnejši.

Ako dovolite, jaz sem tak mestni polbog, ki si je izbral svoj sedež med Evropo in Azijo. Popolnoma naravno je, če si privoščimo neke zabave, ki nam ugajajo. So ugodnosti, strasti, katere so se izgubile, ko je poganstvo prenehalo. Pri žrtvovanju ljudi na žrtvenikih poginov je bilo veliko uživanja.

Poslušam vsak dan namesto zvokov pesmi — krik in jok zaprtih sužnjev in poslednje zdihljaje pobitih, umirajočih kmetov. Zagotavljam vas, da bi jaz te najstrastnejše simfonije ne zamenjal za vseh devet Beethovnovih simfonij. To je zmagovalna pesem sreče in zadovoljnosti.

Meni se je zdelo, da se je popolnoma osušilo ono lice, katero je pokrivala smrtna bledost. Lenin je sklonil svojo glavo, kot da posluša in motri neko tiho

in slovesno glasbo, katero samo on sliši in razume.

Gospa Krupska je pristopila k meni ter mi pošepetala, da je njen mož izmučen in da je zdaj čas njegovega počitka. Pri tem sem se jaz poslovil in odstranil.

Izdal sem mnogo denarja, da sem mogel videti tega človeka. Pa sem le prepričan, da moj denar ni bil zavržen.

Tako je italijanski pisatelj Giovanni Papini, konvertit-spreobrnjenec, mojstrsko opisal obisk »Goga« pri Leninu, ustanovitelju boljševiškega »raja« na Ruskem. Dejansko se širjenje boljševizma po načrtih Lenina še vedno nadaljuje. Španija nam to prav nazorno potrjuje.

Priporočamo, naj Slovenci prečitajo ta spis večkrat! In dobro naj ga proučujejo, da spoznajo, kaj pripravlja človeštvu boljševizem po načrtu Lenina, Stalina, Trockega in drugih.

Papež Pij XI. nas opominja tako-le: »Ne dopuščajmo, da bodo sinovi tega sveta modrejši od nas, ki smo po božji dobroti sinovi svetlobe. Povsod vidimo, kako oni z največjo premišljenostjo iščejo in šolajo svoje izbrane agitatorje, da razširjajo s temi dan na dan med vsemi stanovmi po vsem svetu pogubne nauke. Naj se združijo vsi možje sveta, ki so dobre volje in ki hočejo bojevati dober in miroljuben boj Kristov. Vsi naj doprinašajo — vsak po svojih sposobnostih, silah, položaju, k preporodu človeške družbe, v duhu znamenite, nesmrtna delavske Enciklike papeža Leona XIII. »Rerum novarum«.

To in ono

Visoko priznanje in odlikovanje za svoje požrtvovalno delo v škopljanski škofiji je prejel na veliki četrtek naš prijatelj, bivši tržiški kaplan g. Viktor Zakrajšek. Imenoval ga je na dan Kristusove postavitve mašništva prevzvišeni g. škof Frančišek Gnidovec za konzultorja škopljanske škofije. Konzultorji nadomeščajo v škofijah z maloštevilnimi duhovniki kapitelj gg. kanonikov. K visokemu odlikovanju: iskrene čestitke!

Velikonočni prazniki so bili letos po vremenu bolj podobni božičnim. Na veliko soboto zvečer je po celodnevem deževanju pričelo snežiti in oba praznika je kar neprestano snežilo. Vsa slovesnost Vstajenja je bila v soboto brez procesije kar v cerkvi, kjer se kar nismo mogli ločiti od lepih velikonočnih pesmi, katere so nam prav dovršeno podajali cerkveni pevci z orkestrom in godbo. Oltarji so žareli v izrednem cvetju, za katerega bodi izrečena požrtvovalnim darovalcem iskrena zahvala.

Župnijska cerkev je bila doslej zaradi tatov nekaj časa zaprta ob delavnikih in jo je cerkvenik odprl šele proti večeru. Sedaj so vzdane povsod nove, izredno močne in komplicirane pušce, v katere nihče ne bo mogel vdreti. Cerkev bo odprta vsako popoldne od tretje ure dalje in sicer pri vratih v moško kapelo, od koder se dobro vidi v kaplanijo in na župnijski vrt. Obiskovalci sv. Rešnjega Telesa naj prihajajo v cerkev skozi ta vrata kar kmalu po tretji uri.

Namesto venca na grob najstarejšemu šoferju tov. Figarju je darovala Zveza šoferjev dravske banovine, podružnica v Trzinu, Vincencijevi konferenci Din 200 in v isti namen družina Majersič-Tomazin namesto venca Pepci Majersič Din 80, neimenovani pa Din 100. Bog povrni!

Družina Roka Stegnar se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pokojno Valentino obiskovali v boleznih, vsem, ki so jo obsuli s cvetjem in venci ter tako številno spremili k zadnjemu počitku.

Oznanila za april

2. Prvi petek v mesecu. Zjutraj ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župnijski cerkvi od osmih do devetih skupna molitev sv. ure.

4. Bela nedelja in prva nedelja v mesecu. Zjutraj je skupno mesečno sv. obhajilo za moše in fante. Pri vseh treh sv. mašah je letno darovanje za oba gg. kaplana.

11. II. nedelja po Veliki noči. Službe božje so v navadnem redu.

14. Varstvo sv. Jožefa. Ob petih je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa na griču.

18. III. nedelja po Veliki noči. Ob šestih in osmih je sv. maša v župnijski cerkvi, ob desetih pa samo v cerkvi sv. Jožefa na griču.

24. Sv. Jurij. Ob šestih je v župnijski cerkvi orglana sv. maša pri oltarju sv. Jurija. Ob 10 je sv. maša v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico za sosesko in z darovanjem za cerkev.

25. IV. nedelja po Veliki noči in god svetega Marka. Ker je letos to tudi Jurjeva nedelja, gre prošnja procesija k sv. Juriju nad Bistrico, kjer bo sv. maša s pridigo in darovanjem za cerkev. Odhod je iz župnijske cerkve takoj po osmi sv. maši. V župnijski cerkvi so sv. maše kot vsako nedeljo, a ob desetih je le tiha sv. maša.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 4.

Dekliška Marijina družba: skupno sv. obhajilo, slovesen shod, katerega se udeležijo tudi dekleta iz okolice in prireditel v dvorani 25.

Marijina družba za žene: shod 18., skupno sv. obhajilo 11.

Mladinska pobožnost: 11. popoldne z nagovorom in ljudskim petjem otrok.

Mesečna šolska sv. spoved: za meščansko šolo 10., za osnovno šolo 17. popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sveto obhajilo.

Župnijska kronika za februar

Februarja v naši župniji krščenih: 12.

Februarja v naši župniji poročeni:

1. Ovsenek Jožef, delavec v »Peko«, Zvirče 9, župnija Podbrezje, in Jančič Marija, predilniška delavka, Trzin, Ljubljanska cesta št. 8, poročena 6. februarja.

Februarja v naši župniji umrli:

1. Vogelšek Franc, sin delavca, rojen na Bistrici 24. 9. 1936, umrl na Bistrici 74, dne 4. februarja.
2. Zupančič Gabrijela, učiteljica osnovne šole, rojena v Kranju 17. 3. 1902, umrla v Trzinu, Ljubljanska cesta 11, dne 20. februarja, pokopana v Kranju 21. februarja.
3. Markelj Marija, hči trgovca, rojena v Trzinu dne 28. 10. 1936, umrla v Trzinu, Usnjarska ulica 13, dne 23. februarja.
4. Mrak Vinko, predilniški delavec, rojen v Stražišču pri Kranju 16. 7. 1895, poročen 15. 10. 1921, umrl na Bistrici 54, dne 23. februarja.
5. Stegnar Valentina, samska predilniška delavka, rojena v Trzinu 5. 1. 1912, umrla v Trzinu, Pot na zali rovt 2, dne 26. februarja.
6. Zaplotnik Marija, preužitkarica, rojena 26. 1. 1856 v Dolini, poročena drugič 31. 1. 1898, umrla v Dolini 47, dne 28. februarja.

Februarska poročila od drugod:

1. Kralj Matilda, hči Marije iz Trzinu, Cerkevna ulica 18, se je rodila v ljubljanski bolnišnici dne 8. 1. 1937.
2. Mencinger Franc, sin šoferja Jakoba iz Trzinu, Viljem Pollakova ulica 5, se je rodil v ljubljanski bolnišnici dne 9. 1. 1937.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Trzinu. — Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. — Za Zadružno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejcek